

การลาศึกษาต่อภายในประเทศของข้าราชการและพนักงาน

โดย นิธิมา ศรีเจริญเวช

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบ ก.ม. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยไปศึกษาต่อภายในประเทศ พ.ศ. 2542
- ระเบียบ ก.ม. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยไปศึกษาต่อภายในประเทศ(ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2544

- มติที่ประชุม อ.ก.ม. ครั้งที่ 15/2543 วันที่ 11 กันยายน 2543 ให้ดำเนินการกรณีพนักงานลาศึกษา เช่นเดียวกับข้าราชการโดยอนุโลม

ผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่ อธิการบดี

ความหมายของการศึกษาต่อภายในประเทศ

“การศึกษาต่อภายในประเทศ” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้ด้วยการเรียน หรือการวิจัยตามหลักสูตรของสถาบันการศึกษาภายในประเทศ โดยใช้เวลาในการปฏิบัติราชการเต็มเวลา หรือบางส่วนเพื่อให้ได้มาซึ่งปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหมายความรวมถึงการฝึกอบรม หรือดูงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานั้นด้วย

แนวทางในการพิจารณาให้ข้าราชการ/พนักงาน ลาศึกษา

แนวทางในการพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการและพนักงานลาศึกษาต่อให้พิจารณา ดังนี้

1. ความจำเป็นและความต้องการของทางราชการที่จะได้ผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชา นั้น ทั้งนี้สาขาวิชา และระดับความรู้ที่จะขออนุมัติไปศึกษานั้นจะต้องเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่องานในหน้าที่ซึ่งข้าราชการ/พนักงานผู้นั้นปฏิบัติอยู่ หรือที่ผู้บังคับบัญชา จะได้มอบหมายให้กระทำเมื่อกลับมาปฏิบัติราชการและ
2. อัตราค่าจ้างที่มีอยู่ โดยให้มีผู้ปฏิบัติงานเพียงพอไม่ให้เกิดเสียหายแก่ราชการ และไม่ต้องตั้งอัตราค่าจ้างเพิ่ม

คุณสมบัติของผู้ลาศึกษาต่อ

ผู้ขออนุมัติลาศึกษาต่อจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีอายุไม่เกิน 45 ปี นับถึงวันเริ่มต้นเปิดภาคการศึกษา
กรณีมีอายุเกิน 45 ปี หากมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง อธิการบดีอาจอนุมัติให้ลาศึกษาต่อเป็นกรณีพิเศษได้
ทั้งนี้ ผู้ขออนุมัติ จะต้องมียุทธศาสตร์กลับมาปฏิบัติราชการชัดใช้เป็นเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา
2. พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว หรือได้รับอนุมัติจากอธิการบดีให้ลดหย่อนระยะเวลาทดลองปฏิบัติงานแล้ว
3. ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป รับรองว่าเป็นผู้มีความประพฤติดี ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ และสนับสนุนให้ศึกษาต่อ
4. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่กรณีถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดที่ไม่อยู่ในข่ายต้องรอกการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

เอกสารประกอบการพิจารณา

ผู้ขออนุมัติลาศึกษาต่อจะต้องยื่นเอกสารประกอบการพิจารณาขอลาศึกษาต่อ ดังนี้

1. หนังสืออนุมัติให้สมัครสอบ
2. หนังสือตอบรับเข้าศึกษาจากสถานศึกษานั้น ๆ
3. หนังสือรับรองความประพฤติ และสนับสนุนให้ศึกษาต่อจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าภาควิชา

ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป

4. บันทึกรายการแสดงผลและความจำเป็นในการไปศึกษาต่อ
5. หลักสูตร หรือแนวการศึกษา หรือแผนการศึกษาที่จะไปศึกษา

การขออนุมัติสมัครสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อ

ข้าราชการและพนักงานที่ประสงค์จะลาศึกษาต่อภายในประเทศ จะต้องเสนอเรื่องต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้น เพื่อให้ความเห็นชอบ ในหลักการก่อนสมัครสอบเข้าศึกษาต่อ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงจะไปสมัครสอบได้ และเมื่อสถานศึกษาตอบรับเข้าศึกษาแล้ว จึงจะดำเนินการในเรื่องขออนุมัติลาศึกษาต่อ ต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการในการขออนุมัติลาศึกษาต่อ

ข้าราชการและพนักงานที่ประสงค์จะลาศึกษาต่อภายในประเทศ จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ทำบันทึกขออนุมัติลาศึกษาต่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอตามลำดับ จนถึงอธิการบดี เพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยระบุรายละเอียดที่จำเป็นในการขออนุมัติ ได้แก่

- ชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด/ข้าราชการหรือพนักงาน
- ระดับ/สาขาวิชา/สถานศึกษา ที่จะไปศึกษา
- ระยะเวลา/ตั้งแต่วันที่ ถึงวันที่

- ศึกษาเต็มเวลาราชการ หรือบางส่วน

(กรณีบางส่วนจะต้องระบุด้วยว่า ต้องการใช้เวลาในการปฏิบัติราชการบางส่วน จำนวนกี่ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ทุนที่ใช้ในการศึกษา (กรณีได้รับทุน)

ทั้งนี้ ต้องแนบเอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติลาศึกษาต่อ ตามที่กำหนดด้วย

2. ติดต่อกองการเจ้าหน้าที่เพื่อจัดทำสัญญาอนุญาตให้ไปศึกษา และสัญญาค้ำประกัน

การจัดทำสัญญาอนุญาตให้ไปศึกษาและสัญญาค้ำประกัน

ข้าราชการและพนักงานที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภายในประเทศ จะต้องจัดทำสัญญาอนุญาตให้ไปศึกษา และสัญญาค้ำประกัน ตามแบบที่กำหนด จำนวนอย่างละ 2 ฉบับ

ผู้ค้ำประกันจะต้องเป็นบุคคล ดังนี้

1. บิดาหรือมารดาของผู้ที่จะไปศึกษา โดยไม่ต้องแสดงหลักทรัพย์ในการทำสัญญาค้ำประกัน
2. กรณีไม่สามารถจัดหาผู้ค้ำประกันตามข้อ 1 ผู้ค้ำประกันจะต้องเป็นพี่หรือน้องร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกันกับผู้ที่จะไปศึกษา โดยไม่ต้องแสดงหลักทรัพย์ในการทำสัญญาค้ำประกัน

ผู้ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อ และผู้ค้ำประกัน จะต้องมาจัดทำสัญญาที่กองการเจ้าหน้าที่ (อาคารสารนิเทศ 50 ปี
ชั้น 8)

โดยนำหลักฐานต่อไปนี้มาด้วย

1. สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาทะเบียนประชาชนของ
  - ผู้ลาศึกษา และคู่สมรส (ถ้ามี)
  - ผู้ค้ำประกัน และคู่สมรส (ถ้ามี)
2. หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบทะเบียนสมรส ใบหย่า เป็นต้น
3. อากรแสดงมี ชุดละ 10 บาท จำนวน 2 ชุด

การปฏิบัติราชการขอใช้ตามสัญญา

ข้าราชการและพนักงานที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อ จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการขอใช้เป็นเวลาเท่ากับ
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ข้าราชการผู้ใดไม่กลับมาปฏิบัติราชการตามสัญญา ต้องขอใช้เงินให้แก่ทางราชการ ดังนี้

1. ไปศึกษาต่อภายในประเทศโดยใช้เวลาในการปฏิบัติราชการ**เต็มเวลา** ให้ขอใช้เงินเดือน ทูน ที่ได้รับระหว่าง
ที่ไปศึกษา และเงินอื่นใดที่ได้รับจากทางราชการ พร้อมเบี้ยปรับอีก 1 เท่า ของจำนวนเงินที่ต้องขอใช้ดังกล่าว
2. ไปศึกษา โดยใช้เวลาในการปฏิบัติราชการ**บางส่วน** ให้ขอใช้เงินเดือน ทูน ที่ได้รับระหว่างที่ไปศึกษา และ
เงินอื่นใดที่ได้รับจากทางราชการ โดยคำนวณตามส่วนของระยะเวลาที่ไปศึกษา พร้อมเบี้ยปรับอีก 1 เท่า ของจำนวนเงิน
ที่ต้องขอใช้ดังกล่าว
3. กรณีที่กลับมาปฏิบัติราชการไม่ครบกำหนดตามสัญญา ให้ลดจำนวนเงินที่จะต้องขอใช้ลงตามส่วน

การปฏิบัติระหว่างลาศึกษาต่อ

1. ต้องรายงานผลการศึกษาต่อผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป
ให้ทราบโดยเร็ว ทุกภาคการศึกษา
2. ต้องตั้งใจศึกษาให้สำเร็จโดยเร็ว
3. หากไม่สามารถไปศึกษา หรือศึกษาให้สำเร็จได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ให้รีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชา
เพื่อกลับเข้าปฏิบัติราชการทันที
4. ในระหว่างลาศึกษา หากทางราชการมีความประสงค์จะให้กลับมาปฏิบัติราชการก่อนครบกำหนดเวลา
ที่ได้รับอนุมัติ ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการทันที

การขยายเวลาศึกษาต่อ

ผู้ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อ จะต้องศึกษาให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่สถาบันการศึกษานั้น ๆ กำหนดไว้
ในแต่ละหลักสูตรการศึกษา

ระยะเวลาในการอนุมัติให้ลาศึกษาต่อ โดยประมาณ

- ปริญญาโท 2 ปี
- ปริญญาเอก 3 ปี

กรณีไม่สามารถศึกษาให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจขออนุมัติขยายเวลาศึกษาต่อ ได้ครั้งละ 1 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ ให้แสดงผลความจำเป็น และแนบผลการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติด้วย และติดต่อกองการเจ้าหน้าที่ เพื่อจัดทำสัญญาการศึกษา และสัญญาค้ำประกันในช่วงขยายเวลาศึกษาต่อด้วย

อนึ่ง การยื่นเรื่องขออนุมัติขยายเวลาศึกษาต่อ ควรดำเนินการล่วงหน้าก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ ไม่น้อยกว่า 15 วัน

การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ข้าราชการและพนักงานที่ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อภายในประเทศ จะต้องรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในกรณีดังต่อไปนี้

1. เมื่อไม่สามารถไปศึกษา หรือศึกษาให้สำเร็จได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ให้รีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อกลับเข้าปฏิบัติราชการทันที

2. เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ หรือสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาแล้ว ต้องรีบรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร หรือวันครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่กรณี

การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ดำเนินการโดยทำบันทึกเสนอต่อผู้บังคับบัญชา พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าในการศึกษา และระบุวันที่จะขอกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับจนถึงอธิการบดี